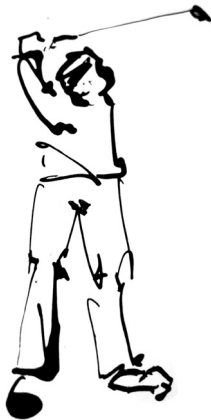


A stylized black line drawing of a landscape with a jagged horizon line. An orange triangle representing a flag is positioned on the left side, with a thin black vertical line extending downwards from its base. The background is white.

GOLF ETIQUETTE en meer...

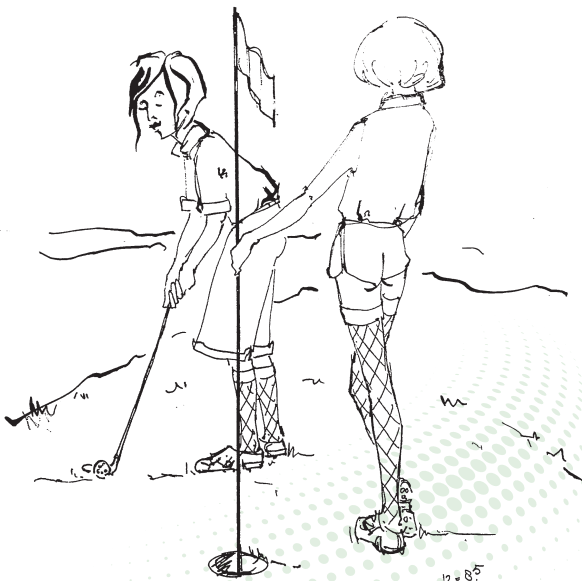


'GOLF ETIQUETTE en meer...' door Dolf Huijgers
is een bewerking en uitbreiding van 'GOLF ETIQUETTE'
van Toto Strumphler

Tekeningen en co-redactie: Fokelien Faber

Veel dank is verschuldigd aan Ad Boelaars, Jakob van Keulen,
Henriette van Keulen-Strumphler, Barbara Koppius, Jan Wiepking en
het Bestuur van de Kennemer Golf & Country Club te Zandvoort

februari 2022



Het Oudste Lid sprak zijn ergernis uit over de schaamteloze kleding van tegenwoordig op de baan. Ik heb begrepen dat er maar een klein beetje speelruimte is tussen de "sokken" en de "Bermuda".

Inhoudsopgave

	Blz.
Inleiding	4
Regels	5
A - Integer handelen	8
B - Goed voor de baan zorgen	9
C - Rekening houden met anderen	12

Beste lezer,

het golflandschap in Nederland is de afgelopen decennia flink veranderd.

Er zijn veel enthousiaste spelers bijgekomen, wat uiteraard heel goed is voor onze sport. Veel nieuwe banen ook, zodat de keuze om ergens op een nieuwe mooie baan te spelen groter is geworden. Nogal wat regels zijn gemakkelijker gemaakt. Er zijn enkele tientallen golfbanen waar je zelfs zonder GVB/baanpermissie of handicap kunt/mag spelen.

Het GVB kun je tegenwoordig in één dag of weekeinde halen, inclusief een handicap van 54: je dient tien vragen te beantwoorden over de golfetiquette, negentien over de regels en één stablefordberekening te maken.

Dit leidt allemaal tot het toegankelijker maken van het edele golfspel. Maar is dit de reden van het teruglopen van de kennis van de Regels (Regelboekje NGF)? Ik denk niet helemaal, want ik zie ook vaak oudere, ervaren spelers zondigen tegen de regels.

Zou dit het gevolg zijn van de individualisering van de maatschappij? Het is een kwestie waar de besturen van onze golfclubs zich zorgen over maken.

Zo kreeg ik laatst tijdens een wedstrijd te horen 'Ja hoor, al die regeltjes, het moet wel leuk blijven'. Ik had namelijk opgemerkt, dat je geen advies mocht



geven. Dit incident zat mij niet lekker. Dus ik ging opzoeken hoe het zit met dit 'regeltje'. Wel, het gaat om **10.2a, twee strafslagen**, dat noem ik geen regeltje.

Nu ik toch bezig was met de golfregels ging ik verder met zoeken naar wat er eigenlijk op papier staat over **etiquette**, een tamelijk vaag begrip. Heb jij, lezer, dat wel eens gedaan? Het is niet zo heel veel wat je kunt vinden. Ik vond 'Spaldings Official Golf Guide' met de Rules of Golf van de USGA uit 1897 met ook de 'Etiquette of Golf' zijnde tien concrete 'customs' zoals ze werden genoemd, die *should be observed by all golfers*. Rule 37 van de Rules of Golf was ook interessant: *A player shall not ask for advice, nor be knowingly advised about the game by word, look or gesture from anyone except his own caddy or his partner or partner's caddy, under the penalty of the loss of the hole (in stroke play disqualification)*

Kennelijk vond men 'advies vragen en krijgen' 125 jaar geleden in de USA al héél erg fout.

Eureka! Ik vond nog een boekje:

'GOLF ETIQUETTE' geschreven door A.C. Strumphler.

'A.C.' staat voor Toto die dit boekje in 1987 geschreven heeft, 35 jaar geleden!

Toto is onlangs, op 30 november 2021 overleden, hij was niet alleen bestuurs- en erelid van de Kennemer maar ook van de NGF en een van de weinige internationale golf referees van Nederland. Hij is altijd heel enthousiast bezig geweest zijn enorme regel- en etikettekennis aan

volgende generaties over te dragen. Na het lezen van dit bijzondere boekje, besloot ik het te herschrijven en aan te passen aan de huidige golfregels en omgangsvormen. Tegelijkertijd is deze herziene bijdrage aan beter golfspel een hommage aan Toto Strumphler.

Hoogstwaarschijnlijk is golf/kolf in Nederland ontstaan -in 1297 in Loenen aan de Vecht-, zoals de lezer zeker wel weet. Altijd leuk om aan Engelsen, Schotten en Amerikanen te vertellen.

De NGF volgt met haar **GOLFREGELS** (het Regelboekje) de **Rules** van de R&A in Schotland en de USGA in New Jersey, U.S.A. Iedere golfer moet dit Regelboekje in zijn tas hebben.

Eigenlijk is het heel simpel:

Wellevendheid en gezond verstand zijn de basis van het hele idee van golf.

Onder te verdelen in

1. **Spelregels**, naast technische definities vooral: speel de bal in principe zoals je hem aantreft
2. **Gedragregels**, wees eerlijk, laat de ander ongestoord spelen, spaar de baan



Dus, beste lezer, deze (gedrags) regels vind je uitgewerkt in het Regelboekje vol met spelregels, definities, spelvormen, straffen en procedures. Slechts tweederde bladzijde is aan gedragsregels gewijd. Wel is waar dat in de rest

van het regelboekje een aantal aanbevelingen staat, bijvoorbeeld voor een vlot speeltempo **5.6b** en aanmoedigingen, bijvoorbeeld voor "Ready golf" **6.4b**.

Het woord 'Etiquette' komt niet meer voor in het Regelboekje. Van alle spelers wordt nu verwacht, dat zij in de geest van het spel spelen, 'The Spirit of the Game'.

Ik werk de drie gedragsregels uit **1.2** in drie hoofdstukjes **A, B en C** uit met concrete voorbeelden, dit zijn de oude 'Etiquetteregels'. Maar ook heb ik daarin spelregels nader besproken die sterk samenhangen met gedrag en/of die vrij nieuw zijn.

Ik heb alle alinea's doorgenummerd om discussies wat gemakkelijker te maken. En bedenkt: regels en etiquette lopen nogal in elkaar over.

Ik sluit dit inleidende hoofdstukje af met Toto's definitie van wat de golfer wil:

- wij willen ons in de vrije natuur ontspannen op een sportieve manier
- heerlijk dat niemand dan naast ons loopt met een fluitje in zijn mond en erop blaast wanneer wij een overtreding begaan
- wij zijn onze eigen scheidsrechter
- we zijn bezig met een prachtig spel



A. Integer handelen, door bijvoorbeeld de regels te volgen, alle straffen toe te passen en in alle opzichten eerlijk te zijn tijdens het spel

Eerlijk zijn spreekt voor zich.

De verleiding is groot om je bal ietsje te verleggen of bij een oefenslag wat dik hoger gras naast de bal weg te slaan. En natuurlijk, beste lezer, ben ik het met je eens, sommige dingen zijn niet geheel logisch; wat denk je bijvoorbeeld van de volgende situatie:

Je bal ligt in de rough tegen een boom. Je kunt niet anders dan droppen met strafslag. Gewoon pech. Tja, in een konijnenhol of -schrab 'scratch' is ook pech, maar daar kom je weg zónder strafslag. In het eerste geval zou een free drop toch veel aardiger zijn? Je ligt na de drop nog steeds in de rough, dus de birdie op die hole kun je welzeker vergeten. Zo ook een menselijke schrab -'divot'- zonder teruggelegde plag midden op de fairway. Ook pech, en geen free drop. Maar ja, zolang de regels de regels zijn...





B. Goed voor de baan zorgen, bijvoorbeeld bunkers aanharken, pitchmarks repareren en geen onnodige schade aan de baan veroorzaken

1. Heel belangrijk is het terugplaatsen van de uitgeslagen pluggen op de fairway of in de rough, alleen pluggen met worteltjes en aanhangende aarde. Graag met de worteltjes naar beneden en de groene kant naar boven, en goed aandrukken. Ja, óók in de rough. Maar niet op de afslagplaats. Opteeën op een losse plag kan wel erg hinderlijk zijn.

2. Het grootste deel van je clubcontributie of je greenfee verdwijnt in het onderhoud van het terrein. Dus wees er zuinig op. Zo ook op de bunkers. Graag betreden en verlaten aan de laagste kant, dus nooit aan hogere alpinistische kanten.



3. Je laat de bunker netjes achter, je harkt alle voetstappen weg, omdat je weet dat het zo moeilijk is uit de voetstap van je voorganger te moeten slaan. Een bunkerslag is al moeilijk genoeg.
4. Je legt je hark na gedane arbeid terug waar die hoort. Op de Kennemer is dat in een harkhaak die naast de bunker staat. Of dat de beste plek is, weet ik niet. Als je de bal richting green speelt kan hij via de hark aan de zijkant in de bunker belanden. Op de golfclubs waar de hark helemaal in de bunker ligt heb je dat risico niet.
5. Loop niet met je karretje tussen de bunker en de green door. Ga even om de bunker heen. Dit is echt beter voor het gras en tegen inzakken van de bunker.
6. Rijd niet over de wintergreen heen. Deze is GUR **16.1**, dus er niet vanaf spelen en ook niet overheen lopen/rijden. Per definitie is een wintergreen al niet optimaal om op te spelen, het wordt zeker niet beter wanneer iedereen eroverheen loopt. Rijd uiteraard ook nooit over de zomergreen of de rand daarvan.
7. Repareer op de green onmiddellijk je pitchmark, vóórdat je gaat putten, anders vergeet je het. Op die manier

geneest het plekje het snelst van de opgelopen stress. Repareer ook nog tenminste één pitchmark van je voorgangers. Niet gerepareerde pitchmarks veroorzaken lelijke littekens en een hobbelig oppervlak.

8. Ga nooit te dicht bij de hole staan. Wanneer dat regelmatig gebeurt, ontstaat 'kratervorming', de grond rondom wordt ingedrukt en de hole komt een fractie omhoog, voldoende om een afwijking te geven aan een goed geslagen putt.
9. Tegenwoordig mag je de vlag in de hole laten staan tijdens het putten. De bal uit de hole halen terwijl de vlag er nog in staat geeft gehannes. Trek niet de pin omhoog met de bal. Kijk maar eens naar al die holes met zichtbaar gehavende randen.
10. Het is te adviseren de vlag er bij korte putts uit te halen. Het gat lijkt dan ook veel groter. Haal nooit de bal met het putterhoofd uit de hole, zelfde reden als in 9. Zet de vlaggenstok met even veel zorg terug als je hem eruit hebt gehaald. Een beschadigde rand van de hole heeft tot gevolg, dat de bal van een volgende speler 'uit de hole' kan lopen en er niet in valt.
11. Laat de vlag nooit op het greenoppervlak vallen. Leg hem even rustig neer. 
12. Markeer je bal met een balmarker of een muntstukje **14.1**. Niet met een tee krassen of anderszins markeren. Iedere speler moet een marker en een pitchfork bij zich

hebben, in zijn zak, op zijn hoofddeksel of handschoen.

13. Op de green moet je je voeten goed optillen, niet slossen. Dan is er het minste risico dat jij de green beschadigt. Nooit met je golftas over de green lopen, ook niet over de oefengreen om wat af te snijden.
14. Vergeet nooit dat greenkeepers altijd voorrang hebben. Wanneer het zwaailicht van een voertuig brandt, is het verboden te slaan. Zij geven het teken dat je kunt slaan. Nooit 'FORE' roepen naar greenkeepers. En het is een zaak van normale wellevendheid dat je greenkeepers groet. Zij zorgen ervoor, dat jij veel plezier hebt aan een perfect onderhouden baan.



C. Rekening houden met anderen - bijvoorbeeld door vlot door te spelen, de veiligheid van anderen in acht te nemen en een andere speler niet af te leiden bij het spel

15. De golfer begeeft zich met zijn golfmaat naar de afslag van de eerste hole. Hij is de laatste paar weken 'goed op tik', de puttjes vallen. De ballen zijn gemarkeerd

met een balmarker, viltstift of stempeltje. Iedereen is op tijd. Straks zullen zij op de laatste green staan. 'Bedankt voor het spelen' met een welgemeende handdruk; in Coronatijd maken we een lichte buiging of we geven een boks of elleboog.

Daarna is er de nazit, napraten in het clubhuis. Er zijn altijd noemenswaardige dingen gebeurd. Vaak drama, himmelhoch jauchzend, diepe, diepe teleurstelling. Die mooie lange afslag, die chip bij de hole, dat geweldige bunkerschot, die lange putt, die vergeet je nooit. Je eerste eagle ook niet, en je holes-in-one geen van alle! (Je scribent heeft er helaas nog nooit een gemaakt).

Toto schreef in 1987

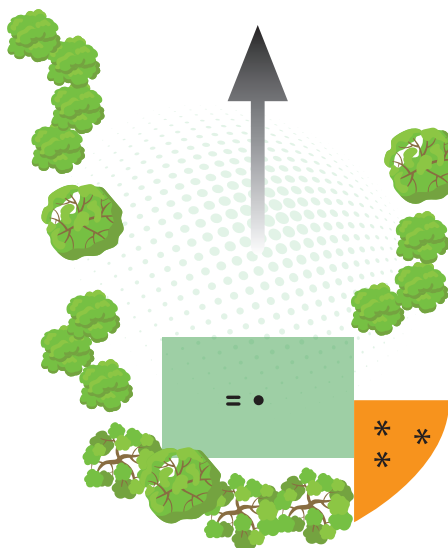
Beleefdheid-welwillendheid-wellevendheid. Tegenover andere spelers op de baan tijdens jouw rondje een eerste vereiste. Het is namelijk bijzonder vervelend om een bal slecht te slaan, slecht te raken of te missen door onbeheerst gedrag van medespelers. Onthoud je van alles wat als hinderlijk kan worden ervaren.

Dit geldt ook in 2022 nog onverkort.

We gaan afslaan. De eerste vraag: waar ga jij staan wanneer de andere speler aan de beurt is om te slaan?

16. Ga niet dichtbij hem staan; ga nooit achter de speler staan, nooit opzij, nooit links vóór maar wel schuin

rechts vóór de speler, deze posities geredeneerd vanuit de speler. Twee redenen: de veiligheid van eenieder en de concentratie van de speler. De speler wil jou niet in een ooghoek (kunnen) zien. Achter hem staan geeft hem een onbehaaglijk gevoel, want hij voelt jouw ogen in zijn rug prikken. Onderstaand kaartje geeft duidelijk aan waar je moet staan. Soms is het wat krap of kun je niet goed zien waar de bal heen gaat, ga dan ergens anders staan maar wel op drie, vier meter van de speler af. Het beste is, aan de speler te vragen of dat goed is.



17. Voordat je je (af)slag doet, maak je meestal een oefenswing. Daarbij volg je je eigen vaste routine; iedere pro raadt je dat ook aan. Maar maak de oefenswing altijd in de speelrichting, dus richting hole. **Nooit richting spelers**, laat staan op de eerste afslag richting het terras.

De éne speler maakt een oefenswing, gaat dan achter de bal staan om de lijn te zien die de bal moet volgen, neemt zijn stand in en slaat de bal.

Een **andere** speler adresseert de bal meteen en doet enkele oefenswingachtige bewegingen boven de bal en slaat vervolgens.

De **derde** laat zijn clubhoofd achter de bal enkele centimeters boven de grond zweven. Daarna waggelt de club een paar keer voor- en achteruit achter de bal. Hij is een Waggel, één, twee keer, drie, vier, oh mijn hemel zeven, acht keer!?

Weer een ander maakt één heel langzame oefenswing en adresseert vervolgens de bal. Daarna stilte, geen beweging, grote concentratie. Wat denkt hij? Wat gaat er in hem om? Het duurt en duurt. Er zijn leden op de club die beweren dat deze speler de laatste tien lessen van de clubpro de revue laat passeren.

De **volgende** maakt een soepele oefenswing, adresseert de bal na een sierlijke tournure en kijkt vanuit zijn perfecte stand een aantal keren met een gedecideerde hoofdbeweging naar de beoogde landingsplaats (zo'n beetje zoals José Maria Olazábal dat altijd en een groot aantal keren per slag doet).

En dan heb je het type speler, dat aankomt, de bal op de tee plaatst, adresseert en sláát. Kaarsrecht en ver, dat ook nog.

De pre-shot-routine is heel persoonlijk: het maakt niet uit wát je doet als voorbereiding op jouw fantastische teeshot. Als de ander zich daaraan stoort heeft hij pech.

De vraag is: hoe lang mag je daarover doen zonder dat het gaat storen? Want zolang jij je aan het voorbereiden bent, staat je medespeler zich voor te bereiden op zijn afslag na jou. En hoe langer jij met je vaste routine bezig bent, des te meer gaat je medespeler zich opjeuen. Zijn concentratie verdwijnt, emoties ontstaan en jij hebt zijn spel negatief beïnvloed.

18. **5.6b**, zegt dat je de ronde in een vlot tempo moet spelen. In diezelfde Regel wordt aanbevolen de slag te doen binnen 40 seconden vanaf het moment dat je beurt begint, dus inclusief voorbereiding. 40 seconden is best lang, dus neem voor vlot spel deze tijdsperiode maar als maximum. Eén, misschien twee proefswings, is meer dan voldoende.

19. Door de baan blijf je ongeveer op de lijn van de speler die gaat slaan richting green. Loop niet al vooruit, zodat je dichterbij de hole komt. Dit kan de speler hinderen en mogelijk gevaarlijk zijn.

20. Wanneer de ander aan de beurt is om te slaan, dien jij zijn concentratie te respecteren. Praten of bewegen is uit den boze, met spullen als sleutels in je broekzak-huishouding rommelen en rammelen is zeer uit den boze, je stok al vast uit je golftas halen of in die tas iets zoeken is uiterst storend en irritant.



21. **Telefoneren** op de golfbaan getuigt van heel weinig respect voor je medespelers. Bellen en appen zijn volstrekt uit den boze. Er zijn uitzonderingen, zoals een verwacht telefoontje van je cardioloog of over de geboorte van een (klein)kind die aanstaande is. Meld dit even op de eerste afslag.



22. Je bent niet verplicht om de bal van de speler na te kijken; als je dat niet doet, is dat nogal onsportief.
23. Goede spelers geven geen commentaar op jouw of hun eigen slag. Af en toe een beetje, maar alleen in prijzende of meelevende zin 'mooi schot' of 'jammer'. Kort en krachtig, geen ellenlange analyses van je eigen schot en al helemaal niet van dat van je medespeler, je zit dan in de strikt verboden 'adviseren modus'. Ook wanneer op een andere hole een partij aan het slaan of putten is, loop niet te praten en sta even stil. Hoffelijkheid is een heel groot goed. Na de hole kun je wat uitgebreider prijzen 'mooie birdie!' Golf is een van de weinige sporten waarbij je je tegenstander lof toezwaait.

24. Niets is zo vervelend wanneer je tijdens het spel moet **wachten**. Het bevordert de concentratie niet en het haalt je uit je spel. Dit is niet alleen een kwestie van Etiquette, het is ook een Regel met een duidelijke strafbepaling **5.6a**.

Je mag het spel niet onnodig ophouden. Straf: de eerste keer één strafslag, de tweede keer twee strafslagen, de derde keer diskwalificatie! Loop lekker door, houd het veld aaneengesloten.

25. **Tempo** in het spel begint al op de eerste hole. Kom op tijd, warm je op, sla je even in op de driving range; wees uiterlijk vijf minuten vóór je teetijd op de eerste afslagplaats. Dit laatste is ook een wedstrijdregel, zie Kennemer wedstrijdreglement.

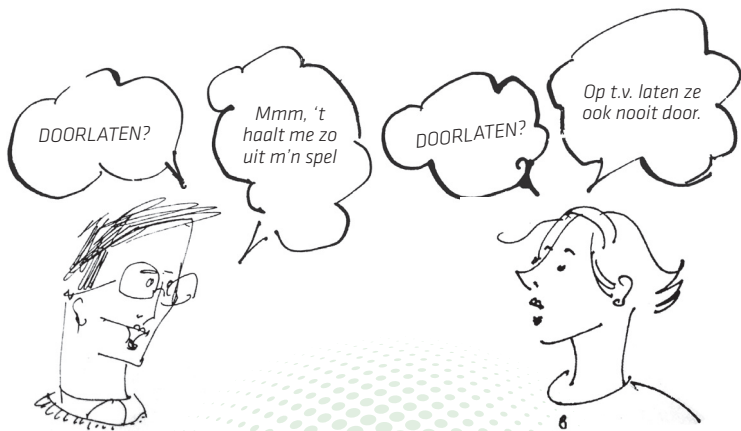
26. Wanneer je naar je bal loopt, kun je je alvast concentreren op de volgende slag. Hoe is de wind, ligt de bal uphill, downhill? Welke stok zal ik nemen; van de linkervoet, of meer naar het midden? Met dit anticiperend spelen win je tijd om de ronde binnen de normale tijd te spelen en het spel niet op te houden. Al ruim voor het adresseren moet je een speler niet meer storen. Zijn pre-shot-routine is allang daarvoor begonnen.

27. Ook '**Ready golf**' draagt zijn steentje bij om de vaart erin te houden. Kijk wel even naar **6.4b**, een paar dingen kun je afspreken, andere niet. De eer op de afslagplaats blijft bij de speler met de laagste bruto-score op de vorige hole bij strokeplay, bij matchplay bij de speler die de vorige hole won.

28. Wanneer je niet zeker weet of je je bal kunt vinden, of dat hij in een hindernis ligt, aarzel niet lang en sla een provisionele bal. Kondig dat ook luid en duidelijk aan. Er mag geen misverstand zijn of je een provisionele slaat of dat je een nieuwe bal in het spel brengt (ingeval van out of bounds, of omdat je je bal onspeelbaar verklaart) **18.3b**.
29. Over **zoeken** bestaan tal van misverstanden. Regel **7** gaat geheel over zoeken. Een speler heeft drie minuten om zijn bal te vinden. Jij hoeft niet mee te zoeken, het is wel netjes. Een speler kan het zoeken opgeven, omdat hij bijvoorbeeld heel goed ligt met zijn provisionele bal. Wanneer jij doorzoekt en binnen drie minuten zijn bal vindt, zal de speler toch die bal moeten spelen **18.3c**.
30. Wanneer je je bal vindt, terwijl je hebt doorgelaten, dan wacht je toch met verder spelen. Je gaat niet vlug slaan om vóór die andere partij uit te blijven. Wanneer jij de partij bent die wordt doorgelaten, bedank je met een vriendelijk gebaar en woord 'Bedankt voor het doorlaten'. Heel normaal eigenlijk, is het niet? Over doorlaten zie verder onder **42** en volgende.
31. Je mag pas weer slaan, wanneer de doorgelaten partij zover is doorgelopen dat je niemand meer kunt raken. Vaak zal dat het geval zijn wanneer de spelers op de green zijn aangekomen of deze hebben verlaten.

Toto leerde tijdens jeugdtrainingen altijd dat: 'wanneer je iemand voorbij slaat, je in het clubhuis de andere partij een drankje aanbiedt, samen met jouw welgemeende excuses. Mocht je zelf voorbijgeslagen worden, word dan niet boos, kom niet aan de bal door deze in de grond te stampen of op te teeën, maar leg er een gulden op. Mocht je geen drankje aan de bar krijgen, dan kun je naar de dader toelopen en zeggen dat je nog geld van hem krijgt en dan kan de discussie beginnen wat de reden is van deze schuld.'

32. De huidige regels over **voorrang** op de baan zijn summier. Tenzij local rules anders bepalen wordt de voorrang bepaald door de snelheid van spelen van een partij. Een partij die achttien holes speelt is gerechtigd een partij die negen holes speelt te passeren. De term 'partij' betekent hier ook een speler alleen. Het zogenaamde begrip 'standing' van een tweebal, driebal of vierbal bestaat niet meer. Een vijf- of meerbal is sowieso streng verboden.
33. **Doorlaten** hangt af van de vaart die jij als partij maakt. Ga er voor de duidelijkheid maar vanuit, dat je door moet laten wanneer vóór je niemand op de volgende hole te zien is. Doorlaten doe je met een duidelijk teken dat de achteropkomende partij mag slaan. Zélf ga je aan de zijkant van de baan staan en kijk je waar de ballen van die partij terecht komen. Uit het voorgaande volgt, dat er geen discussie meer is over de kwellende vraag 'Moet je doorlaten zodrá je gaat zoeken of ná het zoeken'.



34. Wanneer achter je het veld vol is en er weinig verschil is met je voorgangers, laat dan niet door. Dat gaat extra vertragen voor het gehele veld.
35. Ga niet op de tee forceren om een 'doorlaat' te krijgen. Neem je tijd.
36. Zoals boven geschreven: op **advies geven**, erom **vragen** of het **aanhoren** van ongevraagd advies staat een flinke straf **10.2a**. Het is een van de overtredingen van de regels die tot grote ergernis leiden.

Maar hoe te handelen wanneer je gevraagd wordt om advies, claim je dan meteen de twee strafslagen? Tijdens een Pro-Am Dutch Open in de tachtiger jaren op de Kennemer loste een Amerikaanse topgolfer dat subtiel op. Ik heb dit verhaal uit de eerste hand van Robbie van Erven Dorens. De Amerikaan speelde met een Zeer Hoogstaand Persoon, die hem na een aantal holes vroeg 'Hell. Ik sla geen deuk in een

pakje boter. Wat doe ik in hemelsnaam fout?' Het antwoord 'Listen Bernie, I am a playing pro, not a teaching pro'.

37. Het hoeft niet per se zo te zijn, dat je te weinig afstand hebt om een gevaarzettende situatie te hebben. Ook een klassieke afzwaaijer, een hook, slice of shank kan in de buurt komen van andere spelers. Je roept dan zo luid als je kunt 'FORE'. Iedereen weet dat hij zich dan zo klein mogelijk moet maken en zijn handen op zijn hoofd moet leggen.

Een prachtig verhaal dat zowel het probleem van **doorlaten** als het onderwerp **emoties uiten** beschrijft, is geschreven door P.G. Wodehouse in zijn onvolprezen 'The Golf Omnibus' waarin talloze hilarische verhalen. In 'Chester forgets himself' speelt Chester een ronde om het baanrecord te breken, hij wordt onder meer begeleid door Felicia, zijn verloofde die erover denkt de verloving te verbreken; zij vindt hem erg robotachtig, niet empathisch en star in het uiten van zijn emoties. Tot de zestiende hole ligt de recordpoging op schema, Felicia vervalt verder in droefenis.

Op de afslag van de zeventiende ontwaart Chester het clubje 'Schipbreuk'. Hij huivert want de vier heren vóór hem staan erom bekend dat zij niet kunnen golfen en het ook nooit zullen leren. Erger nog is dat zij zich weinig van de regels en de Etiquette aantrekken.

Het gezelschapje waaiert breed uiteen over de fairway om de diverse ballen te zoeken. Tot grote en aangename verbazing van Chester wuift de Eerste Grafdelver -de heren hebben toepasselijke bijnamen- Chesters partij door.

Lang verhaal kort: Chesters teeshot is helemaal top en

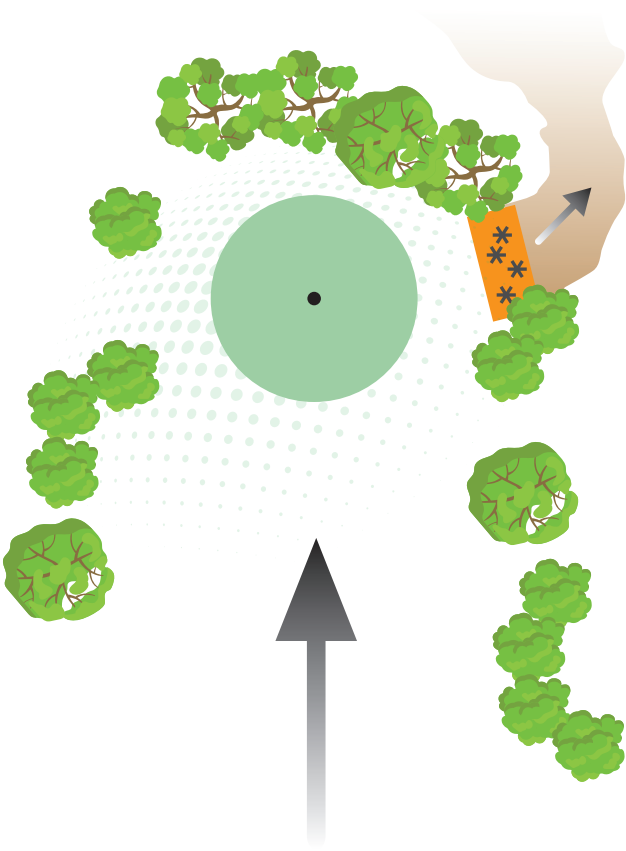
met een negen kan hij makkelijk de green bereiken. Hij adresseert, het clubhoofd nadert de impact en hij hoort een zwak 'fore', terwijl er een bliksem tussen zijn ogen duizend keer op en neer gaat en zijn bal vijf meter vooruit. De Eerste Grafdelver heeft voor het eerst van zijn leven met zijn brassie (houten drie) verder geslagen dan vijftig meter, maar wel Chester flink geraakt. De krachttermen die hem verlaten zijn niet van deze wereld. Felicia ziet visioenen van een gelukkig huwelijk met deze oerman. Beste lezer, lees dit boek. Moraal van het verhaal, sla geen bal zolang er een speler te zien is en ga niet verbaal te keer tijdens het spel, tenzij er een huwelijk kan gered worden.

38. Over duidelijk zijn: wanneer je goed duidelijk in match-play de hole geeft, kun je dat geven niet herroepen. Omdat je spijt hebt, verkeerd hebt geteld of omdat jij je verloren gewaande bal toch nog vindt. 'Gegeven blijft gegeven' **3.2b**
39. Je bent op de negende hole bezig en plots staat een tweebal op de tee van de tiende. Wat nu? Men mag **inbreken**, als er op de negende hole geen partij in het zicht is. Wanneer de partij van de negende daarna op een latere hole moet wachten, is dat geen reden om ruzie te maken met de inbreker. Tijdens een wedstrijd is de tiende gesloten voor alle niet-deelnemers.
40. Iets soortgelijks is het geval wanneer men na negen holes koffie gaat drinken of lunchen. Als men dan op de tiende zijn ronde wil hernemen, kan men alleen doorgaan op de tiende wanneer het gat groot genoeg is.

Een wedstrijdpartij met een starttijd op een startlijst heeft altijd voorrang op niet wedstrijdspelers. Maar een wedstrijdpartij zonder door de WECO vastgestelde starttijd, zoals de Ruygrok, Diemer Kool en Sommerhof, heeft géén voorrang.

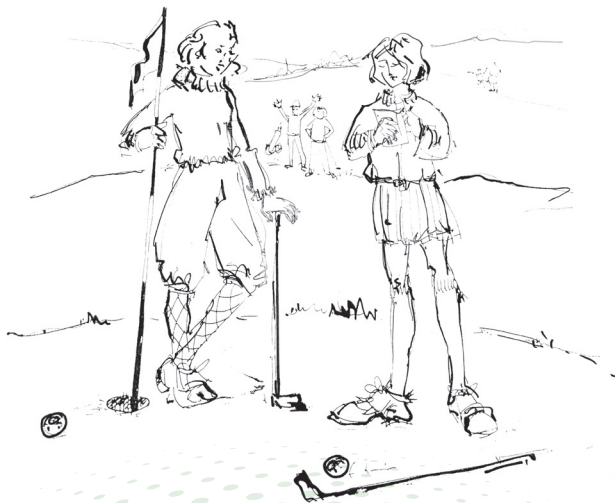
41. Je nadert de green en je ligt erop of vlakbij. Ga nu meteen met je golfkarretje of je draagtas naar de plek waar je het dichtst bij de afslag van de volgende hole staat. Hier ontstaat vaak de meeste ergernis bij achterop komende spelers. Zet je tas niet voor of naast de green, maar in de lijn van de vlaggenstok naar de afslag van de volgende hole. Na het uitholen nog op en neer lopen om je tas op te pikken kost tijd en het wachten van de anderen duurt langer. Het lijkt misschien op 'Wat mag ik eigenlijk nog wel doen?' Wanneer je eenmaal gewend bent aan deze gewoonten, gaat het vanzelf en weet je niet beter én ben je een speler met wie het plezierig spelen is. En dat is heel veel waard.





42. Je bal is op de green geland en je hebt je pitchmark al gerepareerd. Je markeert je bal, net zoals de andere spelers. Niet markeren leidt tot gedoe en beïnvloedt de focus 'Gaaf hij markeren?' 'Zal ik het vragen?' Altijd doen is wel zo gemakkelijk.
43. Zoals we allemaal weten, een puttje is even belangrijk als het teeschot. Daarom is concentratie wel nodig. Heel belangrijk is dat de medespelers niet in het verlengde van de lijn van jouw bal naar de hole staan. Op jouw lijn naar de hole gaan staan is niet alleen onhoffelijk (zeg maar lomp) maar kan bovendien een lichte oppervlakvervorming veroorzaken en jouw mooie putt af doen wijken van de goede lijn. Ga **nooit** dicht bij de puttende speler staan en zorg ervoor om geen schaduw te laten vallen op de lijn (of de schoenen) van je medespeler.
44. Je wil natuurlijk de lijn goed bestuderen. Maar maak hier geen langlopend project van, loop vlot naar de andere kant van de hole, kijk onderweg heen en weer naar de lijn en doe dit wel binnen de genoemde 40 seconden. Hier geldt uiteraard dat je bij het naderen van de green al nadenkt over de lijn, zoals je dat ook al doet tijdens het putten door je medespelers.
45. Wanneer je een putt 'geeft', uitsluitend in matchplay, dien je dat luid en duidelijk te doen. **3.2b** Er mag geen misverstand over ontstaan. Het risico op grote onenigheid en verstoring van de concentratie kan nog enkele te spelen holes duren.

46. Wanneer de hele partij klaar is met putten, verlaat je zo snel mogelijk de green. In geval van achterop komende spelers, niet treuzelen, niet die ene lange gemiste putt nog eens doen, en geen uitvoerige discussies op de green. Hier ontstaat veel ergernis en vertraging. Neen, meteen doorlopen naar je golfclubs en door naar de afslag van de volgende hole. En dáár ga je je score noteren en met je medespeler controleren.



*Een borrelglasje azijn,
een à twee ons zalm en twaalf uur afgedekt in de ijskast zetten.*



47. Wanneer je hebt meegedaan aan een wedstrijd, is het wel zo aardig als je bij de prijsuitreiking aanwezig bent. Het is een goed gebruik om van je belangstelling blijk te geven, ook als je deze keer niet in de prijzen bent gevallen.
48. Het is hoffelijk, gewoon aardig, wanneer je elkaar groet op de baan maar ook daarbuiten. Er zijn mensen die nooit groeten, jij toch wel? Het leven wordt een stuk aangenamer wanneer we dat allemaal doen.
49. Zo is het ook hoffelijk en wellevend wanneer je niet al te veel krachttermen gebruikt. Soms lijkt het alsof 'Golf' een andere naam heeft vanwege het luidkeels zeer regelmatig gebruik van drieletterwoorden, die ik hier liever niet opschrijf.



getekend door: Mick Tinbergen in 1985
Sindsdien is er niet veel veranderd

50. Bij golf hoort correcte kleding. Het spreekt voor zich dat iedere golfspeler zich kleedt naar de mores van de club. Bij de caddiemaster hangt een kledingvoorschrift. Kleding die behoort bij de beoefening van een andere sport zien wij graag in dat andere strijdperk. Dus geen voetbalkleding, basketbaltenuue, tennisoutfit of worstelpakje op de golfbaan, s'il vous plaît!

51. En vergeet niet, we vergissen ons allemaal wel eens een keer, zo erg is dat niet. Lees eens een half uurtje in het Regelboekje. Je zult vaak zeggen 'Oh, zit dat zo' en 'Hé, dat mag je doen dus'. 'Golf is a way of life' maar ook 'Golf is maar een spelletje'.



52. Beste lezer, voor op de eerste hole: veel plezier, prettige wedstrijd, schönes Spiel, bonne partie, buen juego, have a nice game!



*Mogelijk gemaakt door Persimmons B.V. te Haarlem
Vormgeving en realisatie Drukkerij Groen te Hoofddorp
www.drukkerijgroen.nl*

